

Treasurystatuut
van de
gemeenten Tytsjerksteradiel, Achtkarspelen
en de
gemeenschappelijke regeling
werkmaatschappij 8KTD

stuknr : S2015-05051

datum : 2 maart 2015

auteur : Anne Jan van der
Ploeg

Afdeling: FJZ

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Begrippenkader.....	4
2. Doelstellingen van de treasuryfunctie.....	6
3. Risicobeheer	6
4. Gemeentefinanciering	7
5. Administratieve organisatie en interne controle	7
6. Verantwoordelijkheden	8
7. Bevoegdheden	9
8. Slotbepalingen	9
   Memorie van toelichting	10

Inleiding

In dit treasurystatuut is het treasurybeleid van de gemeenten Tytsjerksteradiel en Achtkarspelen en de gemeenschappelijke regeling werkmaatschappij 8KTD vastgelegd. Het bevat het bestuurlijke kader voor de inrichting van de treasuryfunctie en kan tevens beschouwd worden als een kader voor de uitvoeringspraktijk

Treasury is het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële positie en de hieraan verbonden risico's. Gelet op het hieraan verbonden financieel belang is het noodzakelijk financiële middelen adequaat en verantwoord te beheren.

In dit treasurystatuut worden allereerst enkele begrippen nader aangeduid en de doelstellingen van de treasuryfunctie geformuleerd.

Vervolgens wordt dit geconcretiseerd voor de deelgebieden risicobeheer en financiering. Daarna komen de administratieve organisatie en de interne controle van de treasuryfunctie aan de orde. Daarbij ligt het accent op de eenduidigheid omtrent de verdeling van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Het statuut eindigt met slotbepalingen over de hardheidsclausule en de inwerkingtreding.

1. Begrippenkader

Artikel 1.

In dit statuut wordt verstaan onder:

Betalingsverkeer	De wijze waarop betalingen kunnen worden verricht en de daarbij behorende kostentarieven.
Call-geld	Geldmiddelen voor een zeer korte termijn (van 1 dag tot 1 week), ook wel daggeld genoemd.
Deposito	Deposito is het in bewaring geven van geld aan een bank voor een bepaalde vaste periode tegen een vast rentepercentage.
Derivaten	Financiële instrumenten die hun bestaan ontleen aan een bepaalde onderliggende waarde. De onderliggende waarden kunnen financiële producten, zoals leningen of obligaties zijn. Derivaten worden onder andere gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren.
Drempelbedrag	Het drempelbedrag is het maximale bedrag dat een decentrale overheid over een heel kwartaal gezien gemiddeld op dagbasis buiten de schatkist mag hebben gehouden. Door omstandigheden kan het voorkomen dat een decentrale overheid gedurende het kwartaal op een of meerdere dagen het drempelbedrag overschrijdt. Deze overschrijding moet dan op andere dagen in datzelfde kwartaal gecompenseerd worden door onder het drempelbedrag te blijven. De hoogte van het drempelbedrag hangt af van de omvang van de begroting; maatgevend voor de omvang van de begroting is het begrotingstotaal zoals dat ook gebruikt wordt voor bijvoorbeeld het berekenen van de kasgeldlimiet. De drempel is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen. Indien het begrotingstotaal hoger is dan € 500 miljoen is de drempel gelijk aan € 3,75 miljoen plus 0,2% van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat. De drempel is nooit lager dan € 250.000.
Financiering	Het aantrekken van benodigde financiële middelen.
Gemeente(n)	De gemeenten Tytsjerksteradiel, Achtkarspelen en de gemeenschappelijke regeling werkmaatschappij 8KTD.
Kasgeld	Korte aangetrokken gelden met een looptijd van maximaal 1 jaar.
Kasgeldlimiet	Een bedrag op basis van de Wet fido ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar.
Koersrisico	Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.
Kredietrisico	De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van bijvoorbeeld faillissement.
Medium Term Notes	Medium Term Notes (MTNs) zijn verhandelbare schuldbewijzen voor een lening die door een overheid, een onderneming of een instelling is aangegaan en vergelijkbaar met een obligatie, maar kennen veelal een grotere coupure dan normale obligaties en/of een kortere

looptijd. Handel vindt plaats op de onderhandse markt en dus niet op de beurs, zoals bij gewone obligaties. Hierdoor zijn deze stukken wellicht minder geschikt voor particuliere beleggers.

Obligatie	Een obligatie is een verhandelbaar schuldbewijs voor een lening die door een overheid, een onderneming of een instelling is aangegaan. Als een bedrijf geld nodig heeft kan het door het uitgeven van een obligatielening aan de financiering komen. De koper van de obligatie ontvangt van de uitgever rentevergoeding.
Onderhandse lening	Een onderhandse lening is een lening waarbij een geldnemer geld leent van één of enkele geldgevers. In tegenstelling tot de obligatielening is er bij de onderhandse lening sprake van direct contact tussen de geldlener en geldgever. De verschillende partijen maken zelf de afspraken.
Publieke taak	Onder een publieke taak kan worden verstaan een taak die waarde creëert voor de gemeentelijke samenleving en waarin het private bedrijfsleven niet voorziet of slechts tegen bijzonder hoge kosten, waardoor deze niet of voor velen niet bereikbaar zou zijn.
Rekening courant	Bankrekening die de mogelijkheid geeft om zonder ingewikkelde procedures geld op te nemen tot een bepaalde limiet (zelfs al gaf dit aanleiding tot een negatief saldo) voor een vooraf vastgelegde reden. De benaming rekening-courant wordt in het dagelijks taalgebruik vaak vervangen door het kaskrediet
Renterisico	Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten door rentewijzigingen.
Renterisiconorm	Het maximumbedrag conform de wet Fido waarover in enig jaar renterisico mag worden gelopen door aflossing en renteherziening gebaseerd op een wettelijk percentage van het begrotingstotaal.
Rentevisie	Toekomstverwachting over de renteontwikkeling.
Richtlijn	Een richtlijn is een bindend voorschrift c.q. aanwijzing van een te volgen handelwijze.
Uitzetting	Het tijdelijk toevertrouwen van overtollige liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot één jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van één jaar of langer.
Valutarisico	Het risico dat financiële waarden aangehouden in vreemde valuta in waarde dalen door een daling van de wisselkoers van die vreemde valuta.

2. Doelstellingen van de treasuryfunctie

Artikel 2

De treasuryfunctie van de gemeente dient tot:

- het verkrijgen en behouden van toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities op elk gewenst moment;
- het beschermen van de gemeente tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's en valutarisico's;
- het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- het optimaliseren van de renteresultaten binnen de wettelijke kaders en de limieten en richtlijnen van dit statuut;
- het waarborgen dat de verantwoordelijkheden en bevoegdheden op het gebied van treasury duidelijk zijn geregeld.

3. Risicobeheer

Artikel 3

Met betrekking tot risicobeheer gelden de volgende algemene uitgangspunten:

- De gemeente gaat leningen aan, zet middelen uit of verleent garanties, anders dan uit hoofde van de treasuryfunctie, uitsluitend ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak.
- Garanties en leningen uit hoofde van de publieke taak worden alleen verstrekt als deze niet bij derden kunnen worden ondergebracht en de verzoekende instantie heeft aangetoond de verplichtingen uit hoofde van de overeenkomst van geldlening na te kunnen komen, zoveel mogelijk aangevuld met zekerheden (bijvoorbeeld recht van eerste hypotheek).
- Het gebruik van derivaten is toegestaan, maar deze worden uitsluitend toegepast ter beperking van financiële risico's.

Renterisicobeheer

Artikel 4

Met betrekking tot het renterisicobeheer geldt dat nieuwe leningen worden afgestemd op de rentevisie, de bestaande financiële positie en de verwachtingen omtrent de ontwikkeling daarvan.

Koersrisicobeheer

Artikel 5

De gemeente beperkt de koersrisico's uit hoofde van uitzettingen aan medeoverheden op grond van artikel 2, derde lid van de wet Fido door uitsluitend gebruik te maken van producten met een hoofdsomgarantie aan het einde van de looptijd.

Valutarisico's

Artikel 6

Teneinde valutarisico's uit te sluiten worden uitsluitend leningen opgenomen in euro's en worden garanties uitsluitend verstrekt, onverminderd het overigens bepaalde, indien de onderliggende geldlening is aangegaan in euro's.

4. Gemeentefinanciering

Financiering

Artikel 7

Bij het aantrekken van financieringen gelden de volgende uitgangspunten:

- Financieringen worden uitsluitend aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak of de treasuryfunctie.
- Toegestane instrumenten voor financieringen voor een periode korter dan één jaar zijn: rekening courant bij banken, call-geld, kasgeld, deposito's. De bepalingen in de overeenkomst met de huisbankier worden daarbij in acht genomen;
- Toegestane instrumenten voor financieringen voor een periode langer dan één jaar zijn: onderhandse leningen, medium term notes en obligaties;
- Bij financieringen voor een periode langer dan één jaar wordt bij minimaal twee instellingen een offerte gevraagd waarbij de keuze uit de offertes wordt gemaakt op grond van het rentepercentage en/of opgebouwde (bancaire) relaties.

Schatkistbankieren

Artikel 8

Overtollige liquide middelen boven het drempelbedrag van de gemeente mogen alleen in rekening courant of via deposito's bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden.

Geldstromenbeheer

Artikel 9

Teneinde de kosten van het geldstromenbeheer te beperken wordt:

- het gebruik van chartaal geld zoveel mogelijk beperkt;
- het betalingsverkeer zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd door één bank.

5. Administratieve organisatie en interne controle

Uitgangspunten administratieve organisatie en interne controle

Artikel 10

In het kader van de treasuryfunctie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle.

- De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasuryactiviteiten zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd;
- Bevoegdheden zijn via delegatie en mandaat nader schriftelijk vastgelegd;
- Bij de uit te voeren treasuryactiviteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
  1. iedere transactie wordt door minimaal twee functionarissen geautoriseerd;
  2. de uitvoering en controle geschiedt door afzonderlijke functionarissen;
- Tegenpartijen wordt opdracht gegeven de bevestigingen van iedere transactie te versturen naar de financiële administratie zonder tussenkomst van de personen die bevoegd zijn tot het sluiten van de transacties;
- De transacties worden onmiddellijk geregistreerd door de functionaris die de transactie heeft afgesloten.

6. Verantwoordelijkheden

Artikel 11

De verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasuryfunctie van de gemeente staan in onderstaande tabel gedefinieerd. De onderstaande tabel wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 7.

Functie	Verantwoordelijkheden
Gemeenteraad (8k en TD) / Algemeen bestuur (WM)	<ul style="list-style-type: none"> • vaststellen van treasurydoelstellingen, het treasurybeleid, beleidskaders en limieten in het treasurystatuut; • vaststellen van de paragraaf treasury in de begroting en het jaarverslag; • houden van toezicht op het treasurybeleid en de uitvoering hiervan.
College van B&W (8k en TD) / / Dagelijks bestuur (WM)	<ul style="list-style-type: none"> • uitvoeren van het treasurybeleid (formele verantwoordelijkheid); • rapporteren aan de gemeenteraad over de uitvoering van het treasurybeleid via zowel de begroting, het jaarverslag of tussentijdse rapportagemomenten.
Gemeentesecretaris / Algemeen directeur	<ul style="list-style-type: none"> • uitvoeren van de aan hem/haar gemandateerde bevoegdheden.
Afdelingsmanager (8k en TD) / WM nog niet bekend	<ul style="list-style-type: none"> • uitvoeren van de aan hem/haar gemandateerde treasuryactiviteiten conform het treasurystatuut en de treasuryparagraaf; • bewaken van de kwaliteit van de treasuryprocessen; • controleren van de volledigheid en betrouwbaarheid van de informatievoorziening; • zorgdragen voor juiste verantwoording van de uitvoering van de door hem/haar gemandateerde treasuryactiviteiten;
Teamleider (8k) / Teamcoördinator (T-diel) / WM nog niet bekend	<ul style="list-style-type: none"> • uitvoeren van de aan hem/haar gemandateerde treasuryactiviteiten conform het treasurystatuut en de treasuryparagraaf; • uitvoeren of onder zijn/haar verantwoordelijkheid laten uitvoeren van alle treasuryactiviteiten in overeenstemming met de wettelijke bepalingen en het treasurystatuut.
Budgethouders	<ul style="list-style-type: none"> • Het zorgdragen voor het tijdig aanleveren van juiste, betrouwbare en volledige (operationele) informatie over toekomstige geldstromen; • Het fiatteren van betalingen en ontvangsten, ten laste c.q. ten gunste van hun budgetten.

Gebruikte afkortingen in tabel:

8k = Achtkarspelen; TD = Tytsjerksteradiel; WM = werkmaatschappij

7 Bevoegdheden

Artikel 12

Bevoegdheden vloeien voort uit wet- en regelgeving, alsmede gemeentelijke mandaatbesluiten. In onderstaande tabel staan bevoegdheden met betrekking tot treasuryactiviteiten weergegeven alsmede de daarbij benodigde fiattering.

Activiteit	Gemeente 8k		Gemeente T-diel		Werkmaatschappij 8KTD	
	Bevoegd functionaris	Autorisatie door	Bevoegd functionaris	Autorisatie door	Bevoegd functionaris	Autorisatie door
Aantrekken van middelen korter dan 1 jaar	Medewerker treasury	Teamleider financiën en juridische zaken	Teamcoördinator financiële administratie en belastingen	Manager FJZ	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Saldoregulatie	Medewerker treasury	Teamleider financiën en juridische zaken	Kassier	Teamcoördinator financiële administratie en belastingen	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Openen, opheffen of wijzigen van bankrekeningen met bijbehorende condities en tarieven	Applicatiebeheerder financiële systemen	Teamleider financiën en juridische zaken	Teamcoördinator financiële administratie en belastingen	Manager FJZ	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Aantrekken van vaste financieringsmiddelen langer dan 1 jaar	Medewerker treasury	Teamleider financiën en juridische zaken	Teamcoördinator financiële administratie en	Manager FJZ	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Afsluiten van deposito's in het kader van schatkistbankieren	Medewerker treasury	Teamleider financiën en juridische zaken	Teamcoördinator financiële administratie en	Manager FJZ	Nog niet bekend	Nog niet bekend
Verstrekken van leningen/garanties aan derden uit hoofde van de publieke taak	Vakinhoudelijke beleidsmedewerker	College van B&W	Manager FJZ	Gemeenteraad	Nog niet bekend	Nog niet bekend

N.B.:

Als gevolg van onder meer het vervallen van de functie van manager FJZ (gemeente Tytsjerksteradiel) en de teamleider financiën en juridische zaken (gemeente Achtkarspelen) per 1 maart 2015 treedt de manager 2 van de Werkmaatschappij in de plaats van de manager FJZ (gemeente Tytsjerksteradiel) en de teamleider financiën en juridische zaken (gemeente Achtkarspelen).

8. Slotbepalingen

Hardheidsclausule

Artikel 13

In gevallen waarin dit statuut niet voorziet of wanneer de toepassing van de bepalingen in deze regeling zou leiden tot een situatie van onredelijkheid/onbillijkheid, beslist het college/dagelijks bestuur. Wanneer de hardheidsclausule wordt toegepast, zal het college/dagelijks bestuur de raad/algemeen bestuur hierover informeren.

Inwerkingtreding

Artikel 14

Dit treasurystatuut treedt in werking met ingang van 10 maart 2015.

Memorie van toelichting:

Algemeen

Dit treasurystatuut is als kapstok voor alle drie organisaties (juridische entiteiten) van toepassing. Per organisatie is in deze memorie van toelichting werkwijze, bevoegdheden en eventuele beleidsregels gespecificeerd daar waar nodig.

In het treasurystatuut van de gemeenten Tytsjerksteradiel, Achtkarspelen en de gemeenschappelijke regeling werkmaatschappij 8KTD is gekozen om een treasurystatuut op hoofdlijnen samen te stellen zonder het vooraf dichttimmeren van de beleidsinhoudelijke zaken. Hierdoor heeft het bestuur de mogelijkheid te anticiperen op maatschappelijke ontwikkelingen in het algemeen.

Met betrekking tot de financiering van derden en het garanderen van geldleningen zijn alleen de juridische lijnen (bevoegdheid, autorisatie, etcetera) opgenomen en dat het verstrekken en/of garanderen wordt verricht uit hoofde van de publieke taak.

In theorie geeft het nieuwe treasurystatuut het bestuur de vrijheid om zelf een keus te maken (maatschappelijke ontwikkeling; publieke taak).

Toelichting gemeente Achtkarspelen

Dit treasurystatuut is beleidsinhoudelijk gezien een voortzetting van de werkwijze die binnen de gemeente Achtkarspelen steeds is gevolgd. De bepalingen omtrent de financiering van de gemeente zijn aangepast aan nieuwe wetgeving, maar de uitvoeringspraktijk blijft ongewijzigd. Ook het uitzetten van gelden of het garanderen van leningen van derden uit hoofde van de publieke taak kan op dezelfde wijze worden voortgezet. Daarbij zal elke afzonderlijke aanvraag op zijn merites worden beoordeeld.

Toelichting gemeente Tytsjerksteradiel

Tot op heden is de beleidsopvatting van het college van de gemeente Tytsjerksteradiel (gebaseerd op de oude treasurystatuten) om aanvragen voor garantstellingen niet te honoreren. Tenzij het garantstellingen betreft in het kader van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW).

Onderstaand de argumenten voor deze bestuurspraktijk:

- Voorkomen dat de gemeente een bankiersfunctie gaat vervullen (we zijn geen bank). Het feit dat het niet de bedoeling is dat de gemeente als bankier optreedt, is versterkt/bevestigd doordat het op grond van de Wet FIDO ingaande 2009 niet meer is toegestaan dat gemeenten hypotheeken verstrekken met als onderliggende motivering dat de gemeente geen bank is/moet zijn. De garantstelling van geldleningen ligt in dezelfde lijn. Wij verstrekken geen hypotheeken meer, het zou dan niet passend zijn om wel garantstellingen voor geldleningen te verlenen.
- Wij lopen financiële risico's indien een vereniging of instelling niet aan haar verplichtingen kan voldoen. Bij kleine leningen is dit niet onoverkomelijk. Echter bij grote leningen (denk aan het verzoek van zorginstellingen) zijn de risico's veel groter.
- Hoe bepalen we de norm wie wel en wie niet in aanmerking komt. Aan welke meetbare inzichtelijke eisen moet worden voldaan om een garantstelling te verkrijgen.
- Kosten ambtelijk apparaat. Het vaststellen van normen, het beoordelen en het controleren (o.a. jaarrekeningen) kost veel tijd.

- Als we een garantstelling hebben verleend moeten we de organisatie dan blijven monitoren? Indien bij het controleren van de administratie blijkt dat de vereniging er slecht voor staat trekken we dan de stekker eruit?

Het garantstellen van geldleningen aan voetbalverenigingen en dergelijke moeten we niet verwarren met de borgstellingen van geldleningen aan woningbouwcorporaties in het kader van de volkshuisvesting. Deze borgstellingen zijn overgedragen aan het WSW waarbij de gemeente samen met het rijk als tertiaire achtervanger optreedt. Dit betekent in de praktijk dat de corporatie in eerste instantie wordt aangesproken, daarna het WSW en dan pas de gemeente en het rijk. Het WSW stelt eisen aan kredietwaardigheid van de deelnemende woningbouwcorporaties. Ieder jaar wordt bij de deelnemende instellingen een kredietwaardigheidstoets verricht. Dit garandeert financiers, dat zij zaken doen met

Toelichting gemeenschappelijke regeling werkmaatschappij 8KTD

De werkmaatschappij is niet bevoegd tot het garanderen en verstrekken van leningen uit hoofde van de publieke taak zoals is vermeld in artikel 3 bij Risicobeheer.

Wettelijk kader

De wettelijke grondslag is vastgelegd in de Wet financiering decentrale overheden (fido) en de hiermee samenhangende wetgeving: Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden, Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden, Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo), de Wet Houdbare overheidsfinanciën (Hof) en de Wet Integraal schatkistbankieren decentrale overheden.

De Wet fido bepaalt aan welke voorwaarden gemeentes moeten voldoen bij het aantrekken en uitzetten van middelen. Deze wet bepaalt dat gemeenten uitsluitend voor de uitoefening van de publieke taak leningen kunnen aangaan, middelen uitzetten en garanties verlenen. Uitzettingen mogen vanaf 1 juni 2012 uitsluitend nog bij de Nederlandse Staat (Wet Integraal schatkistbankieren).

Bij derivaten moet er sprake zijn van voldoende kredietwaardigheid van de tegenpartij en een beperkt markt risico. Naast de uitoefening van de publieke taak en het prudente karakter bevat de Wet fido normen voor het beheersen van risico's op kort- en langlopende leningen (respectievelijk de kasgeldlimiet en de renterisiconorm). Deze normen zijn een belangrijk kader van de Wet fido in het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van gemeenten.

De Wet Hof is een vertaling van het EMU-saldo voor zowel de rijksoverheid als de decentrale overheden (provincies, waterschappen en gemeenten), en de verschillende gemeenschappelijke regelingen waarin zij participeren. De wet Hof moet ervoor zorgen dat de Nederlandse Staat binnen het EMU-saldo van 3% blijft.

Kasgeldlimiet

Het doel van de kasgeldlimiet is een grens te stellen aan korte financiering (rentetypische looptijd tot één jaar). Juist voor korte financiering geldt dat het renterisico aanzienlijk kan zijn, aangezien fluctuaties in de rente bij korte financiering direct een relatief grote invloed hebben op de rentelasten.

De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage (8,5%) van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar. Hierbij geldt een minimumbedrag van € 300.000. In de Wet fido wordt de gemiddelde korte financiering (de netto vlottende schuld) per drie maanden getoetst aan de kasgeldlimiet. Hiertoe wordt het gemiddelde

genomen van de korte financiering op de eerste dag van de drie kalendermaanden in een kwartaal.

De provincie, als toezichthouder, ziet toe op hantering van de normen en kan zonodig ontheffing verlenen. Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden en beperkingen worden opgelegd.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd vanaf één jaar). Dit kan door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningportefeuille. De renterisiconorm wordt berekend door een vast percentage (20%) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal.

Het renterisico heeft betrekking op de vaste schuld en op het bedrag waarover renterisico wordt gelopen. Naast de renteherzieningen zijn hiervoor ook de herfinancieringen van de aflossingen van belang, want het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. Het renterisico wordt getoetst aan het bedrag van de renterisiconorm. De renterisiconorm heeft betrekking op het totaal van de begroting van enig jaar. Op deze staat wordt over het renterisico van de komende vier jaren gerapporteerd. De provincie, als toezichthouder, ziet toe op hantering van de normen en kan zo nodig ontheffing verlenen. Aan de ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden en beperkingen worden opgelegd.

EMU-saldo

Het doel van het EMU-saldo is het binnen de perken houden van de overheidsfinanciën. Het EMU-saldo is gesteld op 3% van het nationaal product van elk lid van de Europese Monetaire Unie. In de Wet HOF is geregeld dat per regeringsperiode het aandeel van de lagere overheden, waterschappen, provincies en gemeenten, voor duur van de regeringsperiode wordt vastgesteld.

Bij het vaststellen van de EMU-saldo voor de lagere overheden wordt rekening gehouden met het benodigde investeringsvolume van gemeenten voor de uitvoering van hun wettelijke taken en nationale verplichtingen.

Rapportage over het EMU-saldo vindt elk kwartaal plaats door middel van de opgave IV-3 (informatie voor derden) aan het CBS. Daarnaast worden er afzonderlijke rapportages op basis van de vastgestelde raadsbegroting en jaarrekening naar het CBS gestuurd.